

Het omslagelement van de solidariteitsreserve

“De solidariteitsreserve heeft duidelijke kenmerken van omslagfinanciering”

Servaas van Bilsen (UvA), Sliem el Ela (UvA), Roel Mehlkopf (TIAS) en Stephan van Stalborch (UvA)

Wat is onderzocht in het paper?

In dit paper wordt onderzocht of de solidariteitsreserve binnen het nieuwe pensioenstelsel kenmerken heeft van omslagfinanciering en wat de effecten daarvan zijn.

Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

De solidariteitsreserve vertoont inderdaad duidelijke kenmerken van omslagfinanciering. Een deelnemerervaart in het eerste deel van de levensloop een financieel nadeel, dat omslaat in een financieel voordeel later in de levensloop. Het omslagpunt ligt op de pensioendatum, waarbij het impliciete ‘tegoed’ kan oplopen tot drie tot zeven maandsalarissen.

Over de gehele levensloop van een persoon bekeken leidt de solidariteitsreserve tot een klein negatief financieel effect van een à twee maandsalarissen. Dit resultaat is echter licht positief als de reserve bij toetreding van een jonge deelnemer aanzienlijk is gevuld.

Als de solidariteitsreserve na invoering weer wordt afgeschaft is er geen sprake van een structurele impliciete schuld via de solidariteitsreserve (het bedrag dat nodig is om leeftijdscohorten te compenseren voor de financiële nadelen). Bij afschaffing van de reserve zijn compensaties nodig voor leeftijdsgroepen van 40 jaar en ouder, maar de omvang hiervan komt in het mediane scenario overeen met de aanwezige solidariteitsreserve.

Wat zijn de implicaties?

- De actuele omvang van de solidariteitsreserve bepaalt of sprake is van een impliciete schuld of van een impliciet vermogen.
- De solidariteitsreserve kan de pensioenmobiliteit belemmeren doordat het financieel ongunstig kan zijn om opgebouwde pensioenrechten over te dragen bij baanwisselingen. Dit probleem doet zich vooral voor bij deelnemers aan het einde van hun carrière.
- Het ontwerp van ‘vul- en uitdeelregels’ van de solidariteitsreserve heeft invloed op de omvang van het omslagelement en de financiële effecten.

Meer weten? Lees het paper:

Kwantificering van het omslagelement van de solidariteitsreserve in het nieuwe pensioenstelsel